

78. COVID-19 KAPSAMINDA OKULLARDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

COVID-19'un ana bulaşma yolu damlacık ve temas yoluyla'dır. Okullar toplu bulunulan yerlerden olduğu için COVID-19 bulaşma açısından risklidir. Okullarda COVID-19 bulaşma riskini en aza indirmek için yapılacaklar bir süreç yönetimidir. Bu süreç yönetiminde okul yönetimi, öğretmenler, aileler, öğrenciler ve okul çalışanlarının üzerine düşen görev ve sorumluluklar bulunmaktadır. Süreç, yatılı olmayan öğrenciler ve tüm çalışanlar için sabah evde başlar ve yine akşam evde tamamlanır. Yatılı olanlar ve akşamları görevli öğretmen ve çalışanlar için, bu süreç okuldaki tüm süreyi içerir.

Okul binasının girişleri ve içerisinde uygun yerlere kurallar, sosyal mesafe, maske kullanımı, el temizliği ve öğrencilerin hangi koşullarda okula gelmemesi gerektiğini açıklayan bilgilendirme afişleri asılmalıdır. Okul binası girişleri ve içerisinde uygun yerlerde el antiseptiği bulundurulmalıdır. COVID-19 bulaşma riskini en aza indirmek için aşağıdaki önlemlere uyulmalıdır.

78.1. Okullarda Alınması Gereken Genel Önlemler

- » COVID-19'dan sorumlu bir okul yöneticisi görevlendirilmelidir.
- » Eğitim faaliyetine başlamadan önce okul binasının genel temizliği su ve deterjanla yapılmalıdır.
- » Okullarda temassız ateş ölçer, maske, sıvı sabun ve el antiseptiği veya en az %70 alkol içeren kolonya bulundurulmalıdır. Kullanılmış maskeler için kapaklı çöp kutuları temin edilmelidir.
- » Okullarda en az 4 metrekareye bir kişi düşecek şekilde personel ve öğrenci planlaması yapılmalı, içeriye alınması gereken kişi sayısı buna göre düzenlenmelidir.
- » Sınıf, çalışma salonları, işlikler, yemekhane, kantin vb. toplu kullanım alanları bulunması durumunda kişiler arasındaki sosyal mesafe en az 1 metre olacak şekilde düzenlenmelidir.
- » COVID-19 kapsamında alınacak önlemler okulun varsa web sayfasında yayımlanmalı; okul açılmadan önce veliler e-okul, e-posta, SMS vb. iletişim kanalları ile bilgilendirilmelidir.
- » Okulların açılmasıyla velilere özel olarak hazırlanmış bir bilgi notu ekte yer alan "Bilgilendirme Formu ve Taahhütname" (Ek.1) şeklinde ve iki nüsha halinde velilere imzalatılmalı ve bir nüshası kendilerine verilmelidir.

- » COVID-19 kapsamında alınacak önlemleri açıklayan bu bilgi notunda,
 - » Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı, ishal şikayetlerinden herhangi biri olan öğrenciler okula bilgi verilerek gönderilmemesi istenmeli ve doktor muayenesi önerilmelidir.
 - » Aile içerisinde ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı gibi COVID-19 belirtileri olan ya da COVID-19 tanısı alan, temaslı olan kişi bulunması durumunda okula ivedilikle bilgi verilmesi ve öğrencilerin okula gönderilmemesi belirtilmelidir.
- » Öğrencilerin bırakılması ve alınması sırasında personel ve veliler sosyal mesafe kurallarına uymalı ve maske takmalıdır.
- » Mümkünse her gün aynı velinin öğrenciyi alması ve bırakması sağlanmalıdır. Mümkünse büyükanne/büyükbaba gibi 65 yaş üstü kişiler veya altta yatan hastalığı olanlar öğrencileri bırakıp almamalıdır.
- » Okula giriş/çıkış saatlerinde öğrenciler veliler tarafından okul dışında teslim alınıp bırakılmalıdır.
- » Okulun giriş ve çıkışlarına öğrencilerin el hijyenini sağlayabilmeleri için el antiseptiği konulmalıdır.
- » Okulda bulunan öğretmen, öğrenci ve diğer çalışanlar maske takmalı ve maskesi olmayanlar için bina girişinde maske bulundurulmalıdır. Okulda bulunan kişilerin tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmelidir. Yeni maske takılırken ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Sınıflara, koridorlara, giriş ve çıkışa yakın alanlara el antiseptikleri yerleştirilmelidir. El antiseptiğinin bulunduğu alanlar öğretmenler tarafından kontrol edilmelidir. Yutma riski nedeniyle küçük öğrenciler el antiseptiği kullanırken mutlaka denetlenmelidir.
- » Öğretmen, öğrenci ve diğer çalışanlar el hijyenini öğrenmeli ve uygulamalıdır. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalıdır. Eller gözle görülür derecede kirli değilse, sabun ve su hazır bulunmuyorsa, alkol bazlı el antiseptiği kullanılabilir.
- » Anasınıfındaki öğrencilere el yıkama sırasında yardım edilmeli, yardım edildikten sonra tekrar eller yıkanmalıdır.
- » Lavaboların yakınına el yıkama adımlarını açıklayan posterler yerleştirilmelidir.

- » Çalışanların kullandığı kişisel koruyucu ekipmanlar evsel atığa atılmalıdır. Okullarda COVID-19 şüpheli kişi bulunduğunda bu kişilere ait atıklar çift poşetlenerek evsel atıklara atılır.
- » Sık dokunulan kapı kolları, merdiven korkulukları, elektrik düğmeleri gibi yüzeylerin temizliği ve dezenfeksiyonu sık sık yapılmalıdır.
- » Okullara salgın döneminde mümkünse ziyaretçi kabul edilmemelidir.
- » Okullarda sınıf ve odalar pencereler açılarak düzenli bir şekilde sık sık havalandırılmalıdır. Havalandırmada doğal havalandırma tercih edilmelidir. Klima olması durumunda ise Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Klima/İklimlendirme Sistemlerinde Alınacak Önlemler"e uyulmalıdır.
- » COVID-19 bulaşma riskini artıracığından salgın döneminde zorunlu olmayan toplu etkinlikler yapılmamalıdır. Yapılması gerekli görülen etkinliklerin açık alanda yapılması tercih edilmelidir. Etkinliklerde maske takılmalı, sosyal mesafe kurallarına uyulmalıdır.
- » Okullarda öğretmen, yönetici, personel toplantıları gibi idari toplantılar temastan kaçınmak amacıyla mümkün oldukça telekonferans yöntemiyle yapılmalıdır. Bunun sağlanamadığı durumlarda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "Kurum İçi Düşük Katılımlı Toplantılarda Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.
- » Hem öğrenciler hem de personel arasındaki okula devamsızlıklar takip edilmeli, devamsızlıklardaki artışlar İl/ilçe sağlık müdürlüğü/toplum sağlığı merkezlerine bildirilmelidir.
- » Öğrenci ve personelin salgın döneminde ruh sağlığı / psikososyal destek ihtiyaçları için okullarda bulunan PDR (Psikolojik Danışma Rehberlik) Birimleri Sağlık Bakanlığının bu konudaki önerileri doğrultusunda hareket etmelidir.

78.2. Okullarda Öğrenciler, Öğretmenler ve Diğer Çalışanlara Yönelik Alınması Gereken Önlemler

- » Öğretmenler ve diğer çalışanların COVID-19'un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.
- » Okulun ilk haftasındaki başlangıç derslerinde öğrencilere COVID-19'un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hakkında bilgi verilmelidir.
- » Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı belirtileri olan / gelişen,

COVID-19 tanısı alan veya temaslı olan öğretmen, öğrenci ya da çalışanlar tıbbi maske takılarak, COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.

- » Okulda iken semptomu başlayan öğrencilerin en kısa sürede ailesi ile iletişime geçilmeli ve hasta öğrenci ayrı bir yerde izole edilmelidir. Hasta öğrencilerin yakın temaslı öğrenci ve personel evlerine gönderilmelidir. İl/ilçe sağlık müdürlüğüne bildirilmelidir.
- » Hasta öğrenci veya personel gönderildikten sonra oda/alan/sınıf havalandırılmalı, yüzeyler temizlenip dezenfekte edilmelidir.
- » Öğrenciler, öğretmenler ve diğer çalışanların tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Öğrenciler ile 1 metreden yakın temas olasılığı olan öğretmen ve diğer çalışanların tıbbi maskeye ek olarak yüz koruyucu da kullanması sağlanmalıdır. Yüz koruyucu %70'lik alkol ile silinerek tekrar kullanılabilir.
- » Öğrenciler, öğretmenler ve diğer çalışanların el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- » Eldiven kullanımı el temizliği yerine geçmez. Yapılan iş, eldiven kullanımını gerektirmiyorsa, COVID-19'dan korunmak amacıyla eldiven kullanılmamalıdır.
- » Öğrenciler, öğretmenler ve diğer çalışanların dinlenme alanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir.
- » Öğretmen ve çalışanların dinlenme alanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir.

78.3. Güvenlik Görevlilerini Korumaya Yönelik Önlemler

- » Bir metreden uzak temas (Düşük riskli çalışma alanı)
 - » Güvenlik görevlilerinin yüz yüze temas olasılığını azaltmak için camlı kabinlerde bulunmaları önerilir. Böyle bir imkan yoksa, kuruma giriş yapanlarla güvenlik görevlileri arasında en az 1 metre mesafeyi sağlayacak şekilde düzenleme yapılmalıdır. 1 metreden uzak durulacaksa sadece tıbbi maske yeterlidir.

- » Bir metreden yakın temas (Orta riskli çalışma alanı)
 - » Üst araması yapılacaksa 1 metreden yakın temas olasılığı vardır. Aşağıdaki kişisel koruyucu ekipmanları kullanması sağlanmalıdır.
 - » Tıbbi maskeye ek olarak gözlük/yüz koruyucu da kullanılmalıdır. Bu ekipmanlar kişiye özeldir.
 - » Vücut salgılarıyla gözle görülür bir kirlenme olasılığı yoksa eldiven kullanılmamalıdır. El hijyeni sağlanmalıdır.
 - » Kişisel koruyucu ekipmanın uygun kullanımı konusunda eğitim verilmelidir. Önce maske sonra gözlük/yüz koruyucu takılır, çıkarılırken önce gözlük/ yüz koruyucu ve en son maske çıkarılır.
 - » Yukarıda kullanılması gerektiği belirtilen ekipmanlar, görevlinin aktif olarak görevini yaptığı süre boyunca kesintisiz olarak kullanılmalıdır. Maskeler nemlendikçe ve kirlendikçe yenileri ile değiştirilmelidir.
 - » Kişisel koruyucu ekipmanların giyilmesi ve çıkartılması sonrasında her seferinde uygun el hijyeni sağlanmalıdır. Eller en az 20 saniye su ve sabunla yıkanmalı veya el antiseptiği kullanılmalıdır.
 - » Görevlinin dinlenmek üzere yerinden ayrılması halinde (çay, yemek vb.) kullanılan maske ve varsa eldiven çıkartılmalı ve uygun şekilde çift poşetlenerek atılmalıdır. Gözlük/yüz koruyucu bir sonraki kullanıma hazırlık için %70'lik alkolle temizlenmelidir.
 - » Görev yerine dönülürken yeni maske ve eldiven kullanılmalıdır.

78.4. Eğitim Alanları ve Sürecinde Alınması Gereken Önlemler

- » Dersler sırasında öğretmen ile öğrenciler arasında en az 1 metre mesafe olacak şekilde oturma düzeni oluşturulmalı ve maske takılmalıdır.
- » Sınıflarda oturma düzeni yüz yüze gelecek şekilde karşılıklı olmamalı, çapraz oturma olmalıdır.
- » Temaslı takibi için sınıflarda aynı öğrencinin aynı yerde oturmaları sağlanmalıdır.
- » Dersler mümkün olan en az kişi sayısı ile yapılmalı, birkaç sınıfın bir araya gelmesi ile ortak yapılan derslerde oturma düzeni sosyal mesafe en az 1 metre olacak şekilde olmalıdır.
- » Damlacık oluşturması nedeniyle sınıf içinde yüksek sesle yapılan aktiviteler yapılmamalıdır.

- » Kitap, kalem vb. eğitim malzemeleri kişiye özel olmalı, öğrenciler arası malzeme alışverişi yapılmamalıdır.
- » Öğrenciler gün boyu aynı sınıflarda ders görmeli, sınıf değişikliği yapılmamalıdır. Değişiklik zorunlu ise sınıfların her kullanım sonrası havalandırılıp temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
- » Öğrencilerin günlük grup etkinliklerinde hep aynı grup ile etkinliğin yapılması sağlanmalıdır. Sanat, müzik, beden eğitimi gibi derslerde grupların birbirine karışması önlenmelidir.
- » Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmalarını önlemek amacıyla ders araları (tenefüsler) sınıflar sıraya konularak düzenlenmelidir.
- » Okullarda toplu olarak kullanılan yerlerin (koridorlar, kantin, spor salonu vb.) daha az sayıda kişiyle ve dönüşümlü olarak kullanılmasına dikkat edilmelidir.
- » COVID-19 vakası olması durumunda o sınıf/oda boşaltılmalı, 24 saat süreyle havalandırılmalı ve boş tutulması sağlanmalıdır. Bunun sonrasında temizliği yapılmalıdır.
- » COVID-19 vakasının, oda temizliğini yapacak kişi tıbbi maske, forma ya da tek kullanımlık önlük, yüz koruyucu ve eldiven kullanmalıdır; temizlik görevlisi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giymeli ve temizliği eldivenli ellerle yapmalıdır.

78.5. Asansörlerde Alınması Gereken Önlemler

- » Asansörlerin kullanımı sınırlandırılmalıdır.
- » Kapasitesinin üçte biri sayıda kişinin binmesine izin verilmeli ve bu sayı asansör girişinde belirtilmelidir.
- » Asansör içerisinde sosyal mesafeyi korumak amacıyla kişilerin durması gereken alanlar, aralarında en az 1 metre mesafe olacak şekilde yer işaretleriyle belirlenmelidir.

78.6. Okul Spor Salonlarında Alınması Gereken Önlemler

Spor salonunda ve varsa havuzda maske kullanımı, hijyen ve sosyal mesafenin korunması ile ilgili tedbirlere uyulmalıdır. Bu alanlarda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Spor Salonları ve Spor Merkezlerinde Alınması Gereken Önlemler" ile havuz olması durumunda "Site Havuzlarında Alınması Gereken Önlemler" ile "Hamam, Sauna, Buhar Odaları İle Kapalı Havuz Ve Jakuzilerde Alınması Gereken Önlemler" in ilgili bölümlerine uyulmalıdır.

78.7. Okul Kütüphanesinde Alınması Gereken Önlemler

Kütüphanede maske kullanımı, el hijyeni ve sosyal mesafenin korunması ile ilgili tedbirlere uyulmalıdır. Bu alanlarda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "Kütüphanelerde Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.

78.8. Okul Kantininde Alınması Gereken Önlemler

Kurum bünyesinde bulunması halinde kantin, büfe vb. yerlerde maske kullanımı, hijyen ve sosyal mesafenin korunması ile ilgili tedbirlere uyulmalı, buralarda tek kullanımlık bardak, tabak vb. malzemeler kullanılmalıdır. Bu hizmetlerin sunumu sırasında Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Büfe, Kantin ve Bayilerde Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.

78.9. Okul Mağazasında Alınması Gereken Önlemler

Kurum bünyesinde bulunması halinde giysi, kitap ve kırtasiye malzemesinin satışının yapıldığı okul mağazasında hijyen ve sosyal mesafenin korunması ile ilgili tedbirlere uyulmalıdır. Satışlar mümkün olduğunca telefon ve internet üzerinden karşılanacak hale getirilmelidir. Mağaza satışında temassız ödeme tercih edilmeli veya temassız ödemelerde her kullanım öncesi alkol bazlı el antiseptiği ile el hijyeni sağlandığından emin olunmalıdır. Bu hizmetlerin sunumu sırasında Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "Konfeksiyon, Giyim Mağazaları ve Tuhafiyelerde Alınması Gereken Önlemler" ile "Kitap ve Kırtasiye Mağazalarında Alınması Gereken Önlemler"deki ilgili bölümlere uyulmalıdır.

78.10. Çalışanların Ofislerinde Alınması Gereken Önlemler

Kurum bünyesinde bulunan ofisler ve buradaki hizmetlerin sunumu sırasında Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Ofis ve Büro Sisteminde Faaliyet Gösteren Tüm İşletmelerde Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.

78.11. Yemekhanede Alınması Gereken Önlemler

- » Yemekhane girişlerine el antiseptiği konulmalıdır.
- » Öğrencilerin yemekten önce ve hemen sonra ellerini yıkaması sağlanmalıdır.
- » Yemekhanede masalar ve sandalyeler arası mesafe en az 1 metre olacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.
- » Temassız takibinin kolay yapılabilmesi için; yemek saatleri gruplara göre belirlenmeli ve mümkün ise aynı kişilerin aynı masada yemek yemeleri sağlanmalıdır. Çay içme molalarında da benzer kurallara dikkat edilmelidir.

- » Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile ellerin kurulanması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkan veren düzenlemeler yapılmalıdır.
- » Bardak ve tabak gibi ortak kullanılan eşyalar her kullanım sonrasında su ve deterjanla yıkanmalı ve sonraki kullanımına kadar temiz bir ortamda saklanmalıdır.
- » Baharat, kürdan, tuz vb. malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulması sağlanmalıdır. Masalarda açıkta baharat, kürdan, tuz, ekme bulundurulmamalıdır.
- » Yemekhane görevlileri kişisel hijyen kurallarına uygun davranmalı ve maske takmalıdır. Yemekhane görevlileri tıbbi maske takmalıdır. Eldiven kullanmamalı ancak sık el hijyeni sağlanmalıdır.
- » Masada yeme ve içme dışında maske takılmalıdır.
- » Açık büfe yemek servisi kullanılmamalıdır.
- » Yiyecek hazırlamada kullanılan lavabolar başka hiçbir amaçla kullanılmamalıdır.
- » Yemekler okul bünyesinde hazırlanıyorsa Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Restoran, Lokanta, Kafe Pastane, Börekçi, Tatlıcı Ve İçerisinde Yeme-İçme Hizmeti Sunan İşletmelerde Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.

78.12. Servislerde Alınması Gereken Önlemler

- » Servis şoförleri işveren tarafından COVID -19 hakkında bilgilendirilmelidir. Servis şoförleri, kişisel hijyen kurallarına uygun şekilde hareket etmeli ve aracın içinde mutlaka tıbbi maske kullanmalıdır
- » Araç içine COVID-19 ile ilgili uyulması gereken kurallar görünür bir şekilde asılmalı ve şoför ve yolcuların bu kurallara uyması sağlanmalıdır.
- » Araçlarda giriş kapısının yanına el antiseptiği konulmalıdır.
- » Servisle ulaşımı sağlayan öğrenci, öğretmen ve çalışanların maske takması ve her gün aynı yere oturması sağlanmalıdır.
- » Servislerde Sağlık Bakanlığı "COVID-19 Kapsamında Personel Servis Araçlarıyla İlgili Alınması Gereken Önlemler"e uyulmalıdır.

78.13. Yatakhanelerde Alınması Gereken Önlemler

- » COVID-19 kapsamında yurt yatakhanelerinde kalacak öğrenci sayısı yeniden gözden geçirilmeli ve mümkün olan en az öğrenci ile hizmet vermeye devam etmelidir.
- » Mümkün olduğu sürece öğrencilerin oda değişikliğine izin verilmemelidir.
- » Yatakhanelerde sosyal mesafenin korunmasını sağlayacak şekilde eşyaların düzenlenmesi yapılmalıdır.
- » Yatakhane girişlerine el antiseptiği konulmalıdır.
- » Yatakhanelerde sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurulmalıdır.
- » Yatakhanelerde yatak ya da ranzalar en az 1 metre aralıklarla seyreltilerek yerleştirilmelidir.
- » Yatak ya da ranzaların yan yana olanlarının bir baş bir ayakucu şeklinde konumlandırılmalı, ranzada alt ve üst yatışlarda bir baş bir ayakucu şeklinde düzenlenmelidir.
- » Yatakhaneler yeterli ve düzenli şekilde havalandırılmalı; sık sık pencereler açılmalıdır.
- » Odalarda kalan öğrenci sayısına göre yeterli sayıda tuvalet/banyo olanağı sağlanmalıdır.
- » Duş yerleri ve tuvaletlerde sosyal mesafe kuralına dikkat edilmelidir.
- » Duş bataryası, musluk, sabunluk vb. elle kullanım yerine sensörlü olanların kullanımı teşvik edilmelidir.
- » Duş ve tuvaletler sık aralıklarla mümkünse her kullanımdan sonra dezenfekte edilecek şekilde planlama yapılmalıdır.
- » Tuvalet ve lavabolarda su, sıvı sabun, tuvalet kâğıdı, kâğıt havlu ve çöp kutusu bulundurulmalıdır.
- » Duş, kabin ve tuvaletler kapı ve pencereleri açılarak sık havalandırılmalıdır.
- » Öğrenci odalarında, aynı odada kalan öğrenciler dışında kişilerin bulunmasına izin verilmemelidir.
- » Yatakhane gıda maddesi bulundurulmamalı ve tüketilmemelidir.
- » Özellikle eller ile sık dokunulan yüzeylerin (kapı ve dolap aydınlatma sistemleri gibi sık dokunulan düğmeler, telefon ahizesi, TV kumandası) ve ortak kullanım alanlarındaki tuvalet ve lavaboların temizliği günde en az iki kez yapılmalıdır.

78.14. Okul Mescitlerinde Alınması Gereken Önlemler

- » Mescit içerisinde 4 metrekareye 1 kişi düşecek şekilde planlama yapılmalıdır.
- » Mescit girişinde el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- » Mescide girerken ve namaz esnasında da maske takılmaya devam edilmelidir.
- » Abdest alırken ve namaz kılarken sosyal mesafeye (en az 1 metre) uyulmalıdır.
- » Mescit içerisindeki Kur'an-ı Kerim dahil diğer kitaplar kilimli dolaplarda bulundurulmalı, ortak kullanımı önlenmelidir.
- » Ortak kullanımda olan tespih, takke, rahle vb. kaldırılmalıdır.
- » Seccadeler ve tespihler kişiye özel olmalıdır.
- » Mescit en az günde bir defa temizlenmeli ve sık sık havalandırılmalıdır.
- » Mescitte bulunan halılar su ve deterjanla temizlenmeli, mescit ve abdest alınan yerlerin temizliğine dikkat edilmelidir. Mescit sık sık havalandırılmalıdır. Abdest alınan yerlerde tek kullanımlık kâğıt havlu kullanılmalıdır.

78.15. Ortam Temizliği, Dezenfeksiyonu ve Havalandırması

- » Binalardaki her türlü eşya, araç ve gerecin, özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri, musluk ve batarya başlıkları gibi) temizliğine dikkat edilmelidir. Bu amaçla, su ve deterjanla temizlik sonrası dezenfeksiyon için 1/100 sulandırılmış (5 litre suya yarım küçük çay bardağı) çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 768152-9) kullanılabilir. Klor bileşiklerinin uygun olmadığı bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri %70'lik alkolle silinerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır.
- » Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonu için; virüslere etkinliği gösterilmiş etken maddeleri içeren ve Sağlık Bakanlığı tarafından verilen 'Biyosidal Ürün Ruhsatı' bulunan yüzey dezenfektanları kullanılabilir.
- » <http://cbs.cevresaglik.gov.tr/cevresaglik/Biyosidal/Dezenfektan.aspx>
- » Halı, koltuk gibi yüzeyler su ve deterjanla silinebilir veya toz kaldırmayacak özelliğe sahip makineler ile yıkanabilir. Bu amaçla sıcak buhar da uygulanabilir.
- » Temizlik bezleri kullanım alanına göre ayrılmalı ve her kullanım sonrası uygun şekilde temizlenmelidir. Yıkanabilen, tekrar kullanılan temizlik malzemelerinin en az 60 °C'da yıkanması önerilir. Paspas başlıkları su

içerisinde bekletilmemelidir.

- » Okuldaki sınıf, salon, yemekhane, yatakhane ve diğer tüm odaların kapı ve pencereleri açılarak sık havalandırılması sağlanmalıdır.
- » Merkezi havalandırma sistemleri bulunan okullarda ortamın havalandırması doğal hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır. Klimalar ve vantilatör kullanılmamalıdır. Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "COVID-19 Kapsamında Klima/İklimlendirme Sistemlerinde Alınacak Önlemler"e uyulmalıdır.
- » Tuvaletlere el yıkama ile ilgili afişler asılmalıdır.
- » Tuvaletlere tek kullanımlık kâğıt havlu ve tuvalet kâğıdı konulmalıdır. Hava ile el kurutma cihazları çalıştırılmamalıdır.
- » Tuvaletlerde sıvı sabun bulundurulmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır. Antiseptik içeren sabuna gerek yoktur.
- » Tuvaletlerdeki bataryalar ve sabunluklar mümkünse fotoselli olmalıdır.
- » Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.
- » Temizlik yapan personelin tıbbi maske ve eldiven kullanması sağlanmalıdır. Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp çöp kutusuna atmalı, ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkamalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.

EK.1

BİLGİLENDİRME FORMU VE TAAHHÜTNAME

Çocuğumun ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı, ishal şikayeti olması durumu ile aile içerisinde solunum yolu şikayetleri gelişen veya solunum yolu enfeksiyonu hikayesi ile hastane yatışı yapılan kişi varlığında ya da COVID-19 tanısı alan kişi bulunması durumunda çocuğumu kuruma getirmemem ve bu durumu okula bildirmem gerektiği konusunda bilgilendirildim.

Yukarıda belirtilen durumlarda çocuğumu okula getirmeyeceğimi ve getirmeme sebebimi okul yönetimine bildirmeyi kabul ve taahhüt ederim. .../... / 20...

Taahhüt eden:

Veli/vasinin adı soyadı:

İmzası:

Öğrencinin adı-soyadı:

Okul Yetkilisi:

Adı soyadı:

Görevi:

İmzası:

79. COVID-19 KAPSAMINDA OKUL PANSİYONLARINDA ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

Dünyada hızla yayılan COVID-19 salgını nedeniyle ülkemizde alınan tedbirler kapsamında, gelişen yeni durumlar göz önünde bulundurularak herhangi bir mağduriyet yaşanmaması için yatılılık hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin tedbirler aşağıda belirtilmiştir:

79.1. Genel Önlemler

- » Pansiyonda alınan tedbirlere ilişkin takip ve koordinasyondan sorumlu müdür yardımcısı görevlendirilmesi yapılmalıdır.
- » Pansiyonlu okullarda barınan yöneticiye, belleticiye, nöbetçi belleticiye, yardımcı personele ve öğrenciye yönelik bulaşıcı hastalıklar, bulaşıcı hastalıklardan korunma yolları ve hijyen konularında eğitim verilmelidir.
- » Pansiyonda çalışan yardımcı personelin hijyen sertifikası alması sağlanmalıdır.
- » Gıda ürünleri ve hijyeni, satın alma, mal kabul, depo mutfak, gıda hazırlanması ve sunumunda bulunan tüm görevliler alınan önlemler ve süreç konusunda periyodik olarak bilgilendirilmelidir.
- » Okul yönetimi tarafından belirlenen aralıklarla belletmenin, pansiyonda çalışan diğer görevliler ve öğrencilerin ateş durumları ölçülerek kayıt altına alınmalıdır.
- » Pansiyonlara ziyaretçi kabul edilmemelidir.
- » Kullanılan maske ve eldivenlerin atılması için atık kutuları bulundurulmalıdır.
- » Pansiyonda klima ya da havalandırma sistemi bulunması halinde filtreler düzenli olarak değiştirilmelidir. Odalarda bulunan klimaların üretici talimatları doğrultusunda düzenli bakım ve onarımlarının yapılması sağlanmalıdır.
- » Yürütülen çalışmalar düzenli olarak kayıt altına alınmalı, periyodik izleme formları ve kontrol listeleri hazırlanmalıdır. (COVID-19 salgını kapsamında günlük yapılacak işlemlerin yapılıp-yapılmadığına dair her gün, müdür yardımcısı tarafından gerekli incelemelerin yapılması ve oluşturulacak forma işlenmesi sağlanmalıdır.)
- » Ortak kullanım alanlarında ve pansiyon girişinde Sağlık Bakanlığı onaylı alkol bazlı el antiseptiği veya dezenfektan bulundurulmalıdır.
- » Hijyenik malzeme, koruyucu ekipman ve maske zorunlu olarak kullanılmalıdır.

- » Elle temas edilen alanların daha sık aralıklarla dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.
- » Eller en az 20 saniye boyunca sık aralıklarla yıkanmalı.
- » Özellikle eller ile sık dokunulan yüzeyler; kapı kolları, bataryalar, tırabzanlar, sık dokunulan düğmeler, telefon ahizesi, televizyon ve klima kumandası, ortak kullanım alanlarındaki tuvalet ve lavabo temizliğine azami özen gösterilmelidir.
- » Özellikle eller ile sık dokunulan yüzeyler; kapı kolları, bataryalar, tırabzanlar, sık dokunulan düğmeler, telefon ahizesi, televizyon ve klima kumandası, ortak kullanım alanlarındaki tuvalet ve lavabo temizliğine özen gösterilmelidir.
- » Merkezi havalandırma sistemleri bulunan pansiyonların havalandırması temiz hava dolaşımını sağlayacak şekilde düzenlenmeli ve kapı ve pencereleri sık sık açarak doğal havalandırma yapılmalıdır.
- » Pansiyon giriş holünde veya dış cephesinde, öğrenci ile personelin kolayca görebileceği genel kullanım alanlarında, pansiyonda uygulanan ve uyulması gereken COVID-19 tedbirleri ve kurallarının yer aldığı panolar düzenlenmelidir.

79.2. Giriş Çıkışlara Yönelik Önlemler

- » Virüs riskini henüz bina içerisine girmeden engellemek amacıyla pansiyona giriş kapılarında barınan öğrenci, görev yapan (aşçı, sağlıkçı, güvenlik görevlisi ve yardımcı personelin) ve yönetici konumunda çalışan personelin ateş ölçümü yapılmalıdır.
- » Giriş-çıkış kapılarına, yemekhane, etüt odalarına, oda girişlerine ve koridorlara dezenfektan konulmalıdır.
- » Kurye, kargo görevlisi vb. kişiler pansiyona alınmamalı, teslimatlar dış kapıda yapılmalıdır.
- » Girişlere hijyen paspası konulmalıdır.

79.3.Yemek Hizmetlerine Yönelik Önlemler

- » Yemek salonları, giriş alanı ve holü, ilave salonlar gibi genel alan kullanımları ve açık alanlar dâhil yemekhanenin tamamı sosyal mesafe planına uygun olarak düzenlenmelidir.
- » Pansiyonun içinde veya dışarısında sıra oluşabilecek her yerde (lavabo önleri vb.) 1,5 metre ara ile sosyal mesafe işaretlemeleri yapılmalıdır.

- » Kahvaltı büfeleri ve açık büfeler yerine öğrencilere özel tabaklar hazırlanmalı ve yemek ihtiyacı için yemekhane alanlarında paketlenmiş yiyecek seçenekleri sunulmalıdır.
- » Yemekhanede açık büfe uygulamasının el teması riski olan riskli bir uygulama olduğu unutulmamalıdır. Açık büfe uygulaması yapılacaksa servisin çalışanlar tarafından yapılması sağlanmalıdır.
- » Yemek servisi verilen masalar arası mesafe her yönden 1,5 metre, yan yana sandalyeler arası 60 cm olacak şekilde düzenlenmelidir.
- » Karşılıklı oturmada masa eni 70 cm'den küçük masalarda çapraz oturma düzeni uygulanmalı veya karşılıklı oturma mesafesinin artırılması amacıyla iki masa birleştirilerek kullanılmalıdır.
- » Servis personeli, servis esnasında mesafe kurallarını korumaya ve temastan kaçınmaya özen göstermelidir.
- » Yemekhane ve mutfak çalışanlarının el temizliğine dikkat edilmelidir. Koruyucu ekipman kullanılmalıdır.
- » Bardak ve tabak gibi ortak kullanılan eşyalar her kullanım sonrasında su ve deterjanla yıkanmalı, temiz bir ortamda saklanmalıdır. Mümkünse tek kullanımlık bardak ve tabak kullanılmalıdır.
- » Çay/kahve makinesi, su sebilleri, içecek makinesi gibi araçlar kaldırılmalı veya servis elemanı aracılığıyla servis yapılmalıdır.
- » Tek kullanımlık şeker, tuz, baharat, peçete kullanılmalıdır.
- » Mutfakta, personelin uyması gereken kurallar ve iyi hijyen uygulamaları ile ilgili görsel/yazılı bilgilendirme yapılmalıdır.
- » Mutfak araç-gereçleri her kullanım sonrasında uygun temizlik malzemeleriyle yıkanmalı, temiz bir ortamda saklanmalıdır. Ayrıca yapılan tüm dezenfeksiyon işlemleri ile kullanılan malzemeler kayıt altına alınmalıdır.
- » Gıda güvenliği ve mutfak hijyeni uygulamalarının Pansiyonlu Okullar İçin Beslenme Hizmetleri Rehberi, ilgili mevzuat ve yönetmeliklere uygun yapılması sağlanmalıdır.
- » Gıda üretim alanına ham madde ve ürün sevklerinde ve mutfak alanında hijyen bariyerleri, sterilizasyon cihazları, el ve vücut hijyeni için gerekli alet ve ekipman bulundurulmalıdır.
- » Mutfak ve pişirme alanlarına görevli olmayan personel girmemelidir.

79.4. Barınma ve Etüt Hizmetlerine Yönelik Önlemler

- » Etüt odalarında sosyal mesafe uygulanarak çalışma masaları yerleştirilmelidir.
- » Etüt odasındaki çalışma masalarına mümkünse pleksiglas malzeme ile şeffaf ayraçlar konularak korunma sağlanmalıdır.
- » Pansiyonlarda mümkün olduğu ölçüde tek kişilik odalarda kalmaları sağlanmalı, sağlanamıyorsa yataklar arasında en az 1 metre mesafe bırakılmalıdır.
- » Öğrenci odaları her gün, öğrenciler okula gittikten sonra temizlik görevlileri tarafından en az 2 (iki) saat boyunca havalandırılmalı. Personel, eldiven, maske ve koruyucu ekipman kullanmak şartıyla gerekli dezenfeksiyon işlemi yapılmalıdır.
- » Oda temizliğini yapacak kişi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giymeli ve temizliği öyle yapmalı. Her oda temizliğinden sonra eldiven çıkartılmalı eller uygun şekilde yıkanmalı ve bir sonraki oda temizliğinden önce yeni eldiven kullanılmalıdır.
- » Öğrenci yatakhanelerindeki çarşaf, nevresim, yastık kılıfı ve battaniyeler her hafta değiştirilmelidir. Tekstil ürünleri ise 60-90 °C'de deterjan ile çamaşır makinesinde yıkanmalıdır.
- » Islak zeminlerin dezenfeksiyonunun periyodik sıklığı arttırılmalıdır. Bu alanların temizliği için su ve deterjan ile temizlik yapıldıktan sonra sulandırılmış çamaşır suyu ve klor tablet kullanılmalıdır.
- » Zemine kilim, halı, örtü gibi toz tutucu malzemelerin serilmemelidir.
- » Yatakhaneler ve etüt salonları doğal havalandırma yoluyla sık sık havalandırılmalıdır.
- » Yatakhane ve etüt salonlarının temizliği uygun temizlik malzemeleriyle yapılmalı ve kayıt altına alınmalıdır.
- » Pansiyonda kalan her öğrenci kişisel eşyalarını sadece kendisinin kullanmalıdır.

79.5. Personele Yönelik Önlemler

- » Birlikte yaşadığı kişilerin COVID-19 açısından izlenebilmesi için personelden periyodik bilgi alınmalıdır.
- » Personel girişinde temassız ateş ölçümü yapılmalı ve el antiseptiği

bulundurulmalıdır.

- » Personele, çalışma yerine, öğrenciler ve ortam ile temasına uygun kişisel koruyucu ekipman (tıbbi maske, yüz koruyucu gibi) ile el antiseptiği sağlanır ve kullanımı izlenmelidir. Bütün personel ağız ve burnu kapatacak şekilde tıbbi maske kullanmak zorundadır. Maskeler gün içinde nemlendikçe mutlaka değiştirilmelidir.
- » Personel kıyafetlerinin günlük temizliği ve hijyeni sağlanmalıdır.
- » Personelin lavabo, ortak yemek yeme ve dinlenme alanları sosyal mesafe koşullarına uygun olarak düzenlenmeli, bu konuda gerekirse yer işaretleri, şerit, bariyer gibi düzenlemeler yapılmalıdır. Bu alanların temizliği ve kurallara uygun şekilde dezenfeksiyonu düzenli olarak sağlanmalıdır.
- » Mal tedariki veya başka sebeplerle (tamir, bakım vb.) pansiyona geçici olarak kabul edilen kişilerin temasının asgari düzeyde tutulmasına yönelik kurallar belirlenerek uygulanması izlenmelidir. Ayrıca, bu kişilerin sosyal mesafe kuralı korunarak ve koruyucu donanım kullanarak işlemlerini yapmaları sağlanmalıdır.
- » Personelin kurum içinde ve dışında giydikleri kıyafet farklı olmalıdır. Personel mesai saatleri içinde kuruluş dışına çıkmamalıdır.

79.6. Lavabo ve Tuvaletlerin Temizliğine Yönelik Önlemler

- » Tuvalet alanına giriş kapılarının kolları uygun temizlik malzemesi ile sık sık silinmelidir.
- » Tuvaletlerin zeminleri, klozetler, pisuarlar, lavabolar, musluk ve batarya başlıkları, kapı kolları uygun temizlik malzemesi ile sık sık temizlenmeli ve dezenfeksiyon edilmelidir.
- » Tuvalet ve lavaboların temizlik saatleri kayıt edilmeli ve temizlik saatleri görünür şekilde asılmalıdır. Devamlı sıvı sabun, tuvalet kâğıdı ve kâğıt havlu bulundurulmalıdır.
- » Temizlik yapan personel kişisel koruyucu ekipman kullanmalı, işlem sonrası kullanılan malzemeler çöpe atılarak, su ve sabunla en az 20 saniye el temizliği ve hijyeni sağlanmalıdır.
- » Tuvaletlerde el kurutma fanları kapatılarak kullanım dışı bırakılmalı, tek kullanımlık kâğıt havlular kullanılmalıdır.
- » Olası Vaka Durumunda Alınmasında Gereken Önlemler

- » Diğer öğrencilerden ivedilikle ayrılıp, maske takılması sağlanarak sağlık birimine başvurmaları sağlanmalıdır.
- » Koronavirüs tanısı kesinleşen hastanın odası 24 saat süreyle havalandırılmalı ve boş bırakılmalı.
- » Kişi ile aynı odayı paylaşanların cerrahi (tıbbi) maske takması sağlanarak pansiyonda barınan diğer öğrencilerden izale edilmelidir.
- » Kişinin başvurduğu sağlık birimi tarafından, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar Birimine ivedilikle bilgi verilmelidir.
- » Temasları saptanarak, temas özelliklerine göre (yakın temaslı, temaslı) gerekli izlem prosedürleri başlatılmalıdır.
- » COVID-19 tanısı kesinleşen hastanın odası 24 saat süreyle havalandırılmalı ve boş tutulması sağlanmalıdır. Sonrasında detaylı bir şekilde su ve deterjanla temizlenmeli, bu işlemler sonrasında odaya yeni kişi alınmalıdır.

80. COVID-19 KAPSAMINDA YATILI KURAN KURSLARINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

COVID-19'un ana bulaşma yolu damlacık ve temas yoluylaadır. Yatılı Kuran Kursları toplu bulunulan yerlerden olduğu için COVID-19 bulaşma açısından risklidir. COVID-19 bulaşma riskini en aza indirmek için aşağıdaki önlemlere uyulmalıdır. Kurs binalarının girişlerinde ve içerisinde uygun yerlere kurallar, sosyal mesafe, maske kullanımı ve el temizliğiyle ilgili bilgilendirme afişleri asılmalıdır. Kurs binaları girişinde ve içeride uygun yerlerde el antiseptiği bulundurulmalıdır.

80.1. Yatılı Kuran Kurslarında Alınması Gereken Genel Önlemler

- » COVID-19'dan sorumlu bir personel görevlendirilmelidir.
- » Kuran kursu eğitim faaliyetine başlamadan önce binasının genel temizliği su ve deterjanla yapılmalıdır.
- » Kurslarda ateş ölçer, maske, sıvı sabun ve el antiseptiği veya en az %70 alkol içeren kolonya bulundurulmalıdır. Kullanılmış maskeler için kapaklı çöp kutuları temin edilmelidir.
- » Kuran kurslarında en az 4 metrekareye bir kişi düşecek şekilde personel ve öğrenci planlaması yapılmalı, içeriye alınması gereken kişi sayısı buna göre düzenlenmelidir.
- » Yemekhane, derslik, çalışma salonları, mescit, kantin vb. toplu kullanım alanları bulunması durumunda kişiler arasındaki sosyal mesafe en az 1 metre olacak şekilde düzenlenmelidir.
- » Bina girişinde ateş ölçümü yapılmalıdır. Ateş ölçen personel tıbbi maske ve yüz koruyucu kullanılmalıdır. Ateşi 38 °C'dan yüksek olanlarla öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı gibi belirtileri olan / gelişen, COVID-19 tanısı alan veya temaslı olanlar içeri alınmamalı, tıbbi maske takılarak COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.
- » Kuran kursunda bulunan eğitmen, öğrenci ve diğer personel maske takmalı ve maskesi olmayanlar için bina girişinde maske bulundurulmalıdır. Kuran kursunda bulunan kişilerin tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmelidir. Yeni maske takılırken ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Kuran kurslarına salgın döneminde mümkünse ziyaretçi kabul edilmemelidir.

80.2. Eğitim Alanlarında Alınması Gereken Önlemler

- » Öğitmenlerin COVID-19 belirtileri konusunda eğitim almaları sağlanmalı, belirtiler konusunda dikkatli olmaları, özellikle Kuran kursuna dışarıdan yatılı kalmak üzere yeni katılan öğrencileri 14 gün süreyle COVID-19 semptomları açısından izlemeleri ve herhangi bir belirti gelişmesi halinde sağlık kurumuna gitmeleri konusunda bilgilendirilmelidir. Temaslı takibi için derslikler ve yemekhanelerde aynı öğrencinin aynı yerde oturmaları sağlanmalıdır.
- » Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı belirtileri olan / gelişen öğrenciler, öğretmenler ve diğer çalışanlar tıbbi maske takılarak COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir. İl/ilçe sağlık müdürlüğüne bildirilmeli ve Sağlık Bakanlığı COVID-19 rehberine göre yönetilmelidir. Şüpheli COVID-19 vakası ile aynı sınıfta kalan öğrenciler sonuç çıkana kadar ayrı bir yerde izole edilmelidir.
- » COVID-19 vakasının odası 24 saat süreyle havalandırılır ve boş tutulması sağlanır.
- » COVID-19 vakasının, oda temizliğini yapacak kişi tıbbi maske, forma ya da tek kullanımlık önlük, yüz koruyucu ve eldiven kullanmalıdır; temizlik görevlisi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giymeli ve temizliği eldivenli ellerle yapmalıdır.
- » Öğrenciler gün boyu aynı sınıflarda ders görmeli, sınıf değişikliği yapılmamalıdır. Değişiklik zorunlu ise sınıfların her kullanım sonrası havalandırılıp temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
- » Dersler mümkün olan en az kişi sayısı ile yapılmalı, birkaç sınıfın bir araya gelmesi ile ortak yapılan derslerde oturma düzeni sosyal mesafe en az 1 metre olacak şekilde ve maske takılarak olmalıdır. Birer boşluk bırakarak çapraz oturma düzeni yapılmalıdır. Damlacık oluşturması nedeniyle sınıflar içinde yüksek sesle yapılan aktiviteler yapılmamalıdır.
- » Derslersırasında öğretmen ile öğrenciler arasında en az 1 metre mesafe olacak şekilde oturma düzeni oluşturulmalıdır. Oturma düzeni yüz yüze gelecek şekilde karşılıklı olmamalı, çapraz oturma olmalıdır. Damlacık oluşturması nedeniyle sınıf içinde yüksek sesle yapılan aktiviteler yapılmamalıdır. Sesli okumaların (ezberlediği dersini veren öğrencilerin okumaları gibi) mümkünse online yapılmalıdır. Yapılamadığı durumlarda bu mesafe en az 2 metre olmalı ve öğrenci yüz koruyucu, öğretmen tıbbi maskeye ek olarak yüz koruyucu kullanmalıdır.

- » Kur'an-ı Kerim, kitap, kalem vb. eğitim malzemeleri kişiye özel olmalı, öğrenciler arası malzeme alışverişi yapılmamalıdır.
- » Öğrencilerin ders aralarında toplu halde bir arada bulunmamaları sağlanmalıdır.
- » Kuran Kursu koridorları, sınıfları ve spor salonlarında su dışında içecek ve yiyecek tüketilmesine izin verilmemelidir.

80.3. Yemekhanelerde Alınması Gereken Önlemler

- » Yemekhane girişlerine el antiseptiği konulmalıdır.
- » Yemekhane masalar ve sandalyeler arası mesafe en az 1 metre olacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.
- » Temaslı takibinin kolay yapılabilmesi için; yemek saatleri gruplara göre belirlenmeli ve mümkün ise aynı kişilerin aynı masada yemek yemeleri sağlanmalıdır. Çay içme molalarında da benzer kurallara dikkat edilmelidir.
- » Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile ellerin kurulanması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkan veren düzenlemeler yapılmalıdır.
- » Baharat, kürdan, tuz vb. malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunulması sağlanmalıdır.
- » Yemekhane görevlileri kişisel hijyen kurallarına uygun davranmalı ve maske takmalıdır.
- » Masada yeme ve içme dışında maske takılmalıdır.

80.4. Mescitlerde Alınması Gereken Önlemler

- » Mescit içerisinde 4 metrekareye 1 kişi düşecek şekilde planlama yapılmalıdır.
- » Mescit girişinde el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- » Mescide girerken ve namaz esnasında da maske takılmaya devam edilmelidir.
- » Abdest alırken ve namaz kılarken sosyal mesafeye (en az 1 metre) uyulmalıdır.
- » Mescit içerisindeki Kur'an-ı Kerim dahil diğer kitaplar kilitli dolaplarda bulundurulmalı, ortak kullanımı önlenmelidir.
- » Ortak kullanımda olan tespih, takke, rahle vb. kaldırılmalıdır.

- » Seccadeler ve tespihler kişiye özel olmalıdır.
- » Mescit en az günde bir defa temizlenmeli ve sık sık havalandırılmalıdır.

80.5. Kuran Kurslarındaki Öğrenciler, Eğitimciler ve Diğer Personele Yönelik Alınması Gereken Önlemler

- » Öğrenciler, eğitimciler ve diğer personelin COVID-19'un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.
- » Ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı belirtileri olan / gelişen, COVID-19 tanısı alan veya temaslı olan çalışanlar tıbbi maske takılarak, COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.
- » Öğrenciler, eğitimciler ve diğer personelin tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
- » Öğrenciler ile 1 metreden yakın temas olasılığı olan eğitimci ve personelin yüz koruyucu kullanması sağlanmalıdır. Yüz koruyucu %70'lik alkol ile silinerek tekrar kullanılabilir.
- » Öğrenciler, eğitimciler ve diğer personelin el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. el hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
- » Eldiven kullanımı el temizliği yerine geçmez. Yapılan iş, eldiven kullanımını gerektirmiyorsa, COVID-19'dan korunmak amacıyla eldiven kullanılmamalıdır.
- » Öğrenciler, eğitimciler ve diğer personel dinlenme alanlarında en az 1 metrelik sosyal mesafeyi korumalı ve maske takmayı sürdürmelidir.

80.6. Yatakhanelerde Alınması Gereken Önlemler

- » Yatakhane girişlerine el antiseptiği konulmalıdır.
- » Yatakhanelerde sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurulmalıdır.
- » Yatakhanelerde yatak ya da ranzalar en az 2 metre aralıklarla seyreltilerek yerleştirilmelidir.
- » Yatak ya da ranzaların yan yana olanlarının bir baş bir ayak ucu şeklinde konumlandırılmalı, ranzada alt ve üst yatışlarda bir baş bir ayak ucu şeklinde

düzenlenmelidir

- » Yatakhaneler sık sık pencereler açılarak havalandırılmalıdır.

80.7. Ortam Temizliği, Dezenfeksiyonu ve Havalandırması

- » Kuran kurslarında mescitlerde bulunan halılar su ve deterjanla temizlenmeli, mescit ve abdest alınan yerlerin temizliğine dikkat edilmelidir. Mescitler sık sık havalandırılmalıdır. Abdest alınan yerlerde tek kullanımlık kâğıt havlu kullanılmalıdır.
- » Binalardaki her türlü eşya, araç ve gerecin, özellikle sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri, musluk ve batarya başlıkları gibi) temizliğine dikkat edilmelidir. Bu amaçla, su ve deterjanla temizlik sonrası dezenfeksiyon için 1/100 sulandırılmış (5 litre suya yarım küçük çay bardağı) çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 768152-9) kullanılabilir. Klor bileşiklerinin uygun olmadığı bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri %70'lik alkolle silinerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır. Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.
- » Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonu için; virüslere etkinliği gösterilmiş etken maddeleri içeren ve Sağlık Bakanlığı tarafından verilen 'Biyosidal Ürün Ruhsatı' bulunan yüzey dezenfektanları kullanılabilir.
- » Kuran kurslarında kapı ve pencereleri açılarak sık havalandırılması sağlanmalıdır.
- » Merkezi havalandırma sistemleri bulunan Kuran kurslarındaki bölümlerin havalandırması doğal hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır. Klimalar ve vantilatör kullanılmamalıdır.
- » Tuvaletlere el yıkama ile ilgili afişler asılmalıdır.
- » Tuvaletlere tek kullanımlık kâğıt havlu ve tuvalet kağıdı konulmalıdır. Hava ile el kurutma cihazları çalıştırılmamalıdır.
- » Tuvaletlerde sıvı sabun bulundurulmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır. Antiseptik içeren sabuna gerek yoktur.
- » Tuvaletlerdeki bataryalar ve sabunluklar mümkünse fotoselli olmalıdır.
- » Tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.

- » Temizlik yapan personelin tıbbi maske ve eldiven kullanması sağlanmalıdır. Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp çöp kutusuna atmalı, ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkamalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanmalıdır.